

# Interjú

Módszertan II.  
2004, tavasz  
Krajcsi Attila  
Mail: [krajcsi@pszichologia.hu](mailto:krajcsi@pszichologia.hu)  
Web: <http://www.staff.u-szeged.hu/~krajcsi>  
Kognitív web: <http://kognit.edpsy.u-szeged.hu>

## Interjú

- Irányított beszélgetés
- Kérdőívhez képest kötetlen
- Strukturált interjú
- Strukturálatlan interjú

## Történeti adalék

- Pszichoanalitikus beszélgetés
- Klinikai kikérdezés (exploráció) - Piaget klinikai interjú
- Pozitivisták szemlélet szerint nem hatékony
  - Nem objektív
  - Válaszok nehezen kvantifikálhatóak
  - Nehéz általánosítani
  - Csak előkészíti a megalapozottabb módszereket

## Kvalitatív (strukturálatlan) interjú

- Episztemológiai szinten
  - A kérdező és a megkérdezett részesei egy közös jelentésszervezési folyamatnak
- Technikai szinten
  - Kötetlen

## Néhány paraméter

- Egyéni vagy csoportos (pl. fókuszcsoport)
- Személyes, telefonos, világhálós

## Néhány interjú típus

- Mélyinterjú
  - A személyiség intimszférájának feltárására irányul
- Narratív interjú
  - Témáját a megkérdezett személyével életével kapcsolatos élmények, események elbeszélése alkotja
- Tematikus kvalitatív interjú
  - Nem kifejezetten személyes témára vonatkozóan, de mégis a személyes hangnemben, az átélt tapasztalatokra vonatkozóan gyűjt adatot

## Alkalmazási területek, pl.

- A kutatás kezdetén a téma explorációjára
- Mint fő kutatási módszer, alkalmazható bármely más módszerrel kombinálva kiegészítő adatszerzésre
- Egy más módszerrel kapott eredmény érvényességének megerősítése

## Alapvető kérdéstípusok

- Bevezető kérdések
- Követő-mélyítő kérdések
  - Mondana erről többet?
- Direkt kérdések
  - Mit gondolsz, a többiek hogyan vélekednek rólad?
- Indirekt kérdések
  - Vajon mi a jó abban, ha valaki így cselekszik?
- Irányító kérdések
  - Ez érdekes, de most szeretnék egy új kérdést felvetni...
- Értelmező kérdések
  - Ezzel azt akarja mondani, hogy...?
- Csönd
- Sugalmazó kérdések
  - Miért nem fontos számodra az egészség?

## Átírás

- Nem triviális
- Jelöljük-e a csendet?
- Leírjuk-e a nyilvánvalóan funkciótlan töltelékszavakat?
- Szó szerint leírjuk-e az inkoherens közléseket?
- Utaljunk az érzelmi állapotra?
- Jelöljük-e, hogy nevet, lényeges-e hogy hosszan nevet vagy csak felnevet?
- Jelöljük-e, hogy ha a kérdező nevet?
- Stb

## Elemzés

- Szöveg átolvasása
- Realista (veridikális) megközelítés
  - Az interjúalany közlései úgy kezelhetők, mint a külső valósággal összevethető állítások
- Konstruktivista (szimptomatikus) megközelítés
  - Az interjúalany közlései saját igazságát tükrözik; a külső valósággal összevetve lehet, hogy ezek „hamis” állítások, de az elemzés fókuszában a „saját igazság” felderítése áll